

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola: OŠ Petrijevci, Petrijevci

Razred: 4. razred

Vjeroučitelj: Davor Šamadan

Nastavna cjelina: Udžbenik „Na putu vjere“ – Izborne teme

Nastavna tema: Božji Zakon u životu židovskog dječaka

Nastavna jedinica: Molitva *Čuj Izraele*

Ključni pojmovi: Čuj Izraele – Šema Izrael, Tora, Isus, molitva.

CILJ: Učenik će recitirati molitvu Čuj Izraele – Šema Izrael na hrvatskom jeziku

Učenik će pisati molitvu Čuj Izraele – Šema Izrael na hebrejskom jeziku

Učenik će usporediti Šema Izrael i Isusovu zapovijed ljubavi

Učenik će izraditi malu Toru s molitvom Šema Izrael

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni:

Učenik će naučiti molitvu Čuj Izraele – Šema Izrael

Učenik će usporediti molitvu Čuj Izraele – Šema Izrael i Isusovu zapovijed ljubavi

Odgojni / afektivni:

Učenik će spoznati važnost molitve Čuj Izraele – Šema Izrael za Židove

Učenik će razviti empatiju za židovski narod i religiju

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

Učenik će moliti uvodni zaziv molitve Čuj Izraele – Šema Izrael na hebrejskom jeziku

Učenik će izraditi mini Toru

Učenik će u Toru upisati uvodni zaziv molitve Čuj Izraele – Šema Izrael na hebrejskom jeziku

Metodički sustav: Interpretativno – analitički s elementima meditacijsko – stvaralačkog

Oblici rada: frontalni, individualni

Aktivnosti učenika: molitva, slušanje, razgovor, uspoređivanje, izrada mini Tore.

Nastavne metode: molitveno izražavanje, pismeno izražavanje, razgovor, stvaranje.

Nastavna sredstva: pak papir, 2 štapića za roštilj, ljepljiva traka, radni list s molitvom Šema Izrael, magneti,

Nastavna pomagala: laptop, LPD projektor, radni list.

Korelacija: priroda i društvo – upoznavanje s drugim narodima, hrvatski jezik – pismeno izražavanje, likovna kultura – izrada mini Tore

Plan ploče:

		Naslov- Šema Izrael		
Projekcijsko platno	Papir sa Šema Izrael			Sinteza: <i>Čuj Izraele – Šema Izrael – temeljna židovska molitva. Tora – Najsvetiji dio židovske Biblije. Isus daje Šema Izrael za Zapovijed ljubavi.</i>

Pitanja za provjeru ishoda:

- Kako se na hebrejski kaže Čuj Izraele?
Koja je važnost molitve Čuj Izraele?
Koliko postoji bogova?
Kako sve treba ljubiti Gospodina?
Za koju zapovijed je Isusu poslužila molitva Čuj Izraele?
Tko je uzeo molitvu Čuj Izraele za Zapovijed ljubavi?
Kako se naziva židovsko pismo?
U kojem smjeru (s koje na koju stranu) pišu Židovi?

Izvori za pripremanje nastavnika:

Sveto pismo, Obrednik Velikog petka,

Internet:

Radni listovi i prilozi:

http://api.ning.com/files/va8JWydWri1p6V3eH4CDTj*7MZeouoVT5Xwurbs7OGn1ltceLCAG5P8nXwwwnkk3jWMfhr1JxFZgGoVeZU0VcUC4EpdjTuZ3/TheShema.JPG

<http://m2.paperblog.com/i/161/1615205/tutorial-per-invecchiare-la-carta-effetto-per-L-549ax1.jpeg>

http://hebrew4christians.com/Scripture/Torah/The_Shema/Shema1/shema1.html

Fotografije u pripremi i prezentaciji:

<http://www.colelchabad.org/assets/images/Bar-Mitzvah-5770-6.jpg>

<http://blog.spu.edu/lectio/files/2011/09/week13-large.jpg>

<http://1.bp.blogspot.com/->

MIWB3b_IFPU/Um5iX9rzzCI/AAAAAAAAJB0/qcUJvvYTK-Q/s1600/Yahuwshuwa-synagogue.jpg

<http://i2.wp.com/www.vjerajdjela.com/wp-content/uploads/2013/12/150.jpg>

<http://blogs.baruch.cuny.edu/capturingcommunities/files/var/www/html/wp-content/blogs.dir/287/files/2008/12/04.jpg>

<http://i2.wp.com/www.vjerajdjela.com/wp-content/uploads/2013/12/150.jpg>

<http://www.eccparents.com/wp-content/uploads/2013/11/TheShema.jpg>

<http://ec.l.thumbs.canstockphoto.com/canstock10314811.jpg>

http://rlv.zcache.ca/shredders_croatian_flag_post_card-rd9eb2a09927f44cab6f8c41ed73d668a_vgbaq_8byvr_152.jpg

http://www.challahcrumbs.com/wp-content/uploads/2013/12/Emily_Vayelech.jpg

<http://www.jewishmag.com/67mag/shema/title.gif>

http://bogoslvi.ofmconv.hr/wp-content/uploads/2013/05/presveto_trojstvo.jpg

Zvuk Šema Izrael:

<http://www.hebrew4christians.com/>

Film u prezentaciji:

<https://www.youtube.com/watch?v=7po2EZ4Y-KU>

Izvori za pripremanje učenika: radni list, power-point prezentacija.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

meditativno-molitveni početak
motivacija
najava teme
prvi susret s biblijskim tekstom
kratka doživljajno-spoznajna stanka
izražavanje prvih dojmova, doživljaja, zapažanja
interpretacija u užem smislu
sinteza
stvaralačko izražavanje s aktualizacijom
meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK SATA (razraditi tijek sata sa svim fazama)

Meditativno-molitveni početak:

Pojašnjenje - molimo u stajaćem stavu:

Vjeroučitelj prije molitve pojasni učenicima da će danas moliti u stajaćem stavu, kako inače moli svećenik na misi, sa širom raširenim rukama. Tako mole pobožni Židovi kada slave i hvale Boga. U našu liturgiju je taj molitveni stav prenesen upravo iz židovstva.

Pojašnjenje - u šutnji molimo za židovske vršnjake:

Također učenicima treba pojasniti da se u uvodnoj molitvi, dio molitve moli u mislima, gdje oni svojim riječima trebaju moliti za svoje židovske vršnjake.

Molitva za Židove se nalazi na prezentaciji, a ako nema tehničkih mogućnosti za projekciju prezentacije, vjeroučitelj bi trebao svim učenicima umnožiti molitvu koja se nalazi na prilogu.

Poziv na molitvu:

Vjeroučitelj pozove učenike da ustanu i zauzmu molitveni stav te se zajedno pomole. Molitvu izgovara vjeroučitelj, a učenici samo mole u šutnji.

Molimo, braćo i sestre, za Židove:

njima je prvima Gospodin Bog naš govorio.

Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.

(Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:)

Svemogući vječni Bože,

ti si dao svoja obećanja

Abrahamu i njegovu potomstvu:

usliši molitve svoje Crkve

i narod izraelski,

svoju prvu baštinu,

privedi punom otkupljenju;

po Kristu, Gospodinu našem.

Amen!

(iz Sveopće molitva Crkve, koja se moli na Veliki petak)

Motivacija:

Slušamo molitvu Čuj Izraele – Šema Izrael na hebrejskom jeziku. (U nastavku kateheze ću pisati samo naziv Šema Izrael).

Molitva se nalazi u power point prezentaciji na 3. i 4. slajdu. Ako nema tehničkih mogućnosti za slušanje molitve Šema Izrael na hebrejskom, vjeroučitelj na ploču treba pričvrstiti molitvu Šema Izrael pisanu hebrejskom pismu (iz priloga 2.) te uz malo truda učenicima pročitati Šema Izrael s priloga 3. (Pnz 6, 4-5).

Nakon slušanja, vjeroučitelj priupita učenike: Jesu li uspjeli išta razumjeti? Znaju li kojim jezikom je izgovorena molitva?

To je Isusov jezik. Tako je Isus molio.

Na kraju pitati (budući da se na istim slajdovima nalazio i prijevod na hrvatski), što su zapamtili od molitve s ova dva slajda?

Neovisno od odgovora učenika, na kraju treba pročitati cijeli tekst Šema Izrael na hrvatskom jeziku.

Cjeloviti tekst Šema Izrael na hrvatskom se nalazi u prilogu 3.

Najava teme:

Vjeroučitelj pojašnjava učenicima da smo upravo čuli molitvu Čuj Izraele – Šema Izrael; osnovnu i temeljnu židovsku molitvu na židovskom jeziku koji još nazivamo *hebrejski jezik*. Na ploču pišemo naslov „Molitva Čuj Izraele – Šema Izrael“ i pojašnjavamo djeci da nam je cilj sata upoznati se s tom molitvom.

Prvi susret s biblijskim tekstom:

Vjeroučitelj učenicima podijeli *Radni list za učenike br. 1.* s biblijskim tekstom (Mk 12,28-34). Tekst se također nalazi u prezentaciji na 5. slajdu i možemo ga projicirati na projekcijsko platno.

Predviđeno je da učenici samostalno čitaju tekst, no tekst također možemo čitati i po ulogama: Pripovjedač, Isus, pismoznanač.

Kratka doživljajno-spoznajna stanka :

Ostavljam učenike nekoliko trenutaka u tišini da tekst dublje odjekne u njima. Tekst i dalje neka bude projiciran s prezentacije na platno.

Izražavanje prvih dojmova, doživljaja, zapažanja:

Učenike upitamo za njihov dojam i doživljaj teksta. Svaki dojam i zapažanje je bitno i vjeroučitelj ne bi trebao ispravljati njihove doživljaje, čak i kada su pogrešni. Tada je bolje upitati: Zašto su tekst doživjeli na taj način?

Također je uputno pojasniti nepoznate riječi.

Interpretacija u užem smislu:

Nakon pojašnjenja, vjeroučitelj pita:

Što ste zapamtili iz teksta?

S kime Isus razgovara?

Što su pitali Isusa?

Gdje u tekstu prepoznamo molitvu Šema Izrael?

Sjećate li se gdje smo i kako ove školske godine nazvali ovdje izrečenu Isusovu pouku?

Usporedite ove dvije molitve; koje su sličnosti, a koje razlike?

Sinteza:

Iz ovog teksta vidimo koliko je Isusu molitva Šema Izrael bila važna. On ju je, kao vjerni i pobožni Židov, molio nekoliko puta dnevno. Ova se molitva nalazi u Tori – najsvetijem dijelu židovske Biblije.

Vjeroučitelj zamoli učenike da na *Radnom listu za učenike br. 1.* učenici popune 1. i 2. zadatak, a kada ga riješe, vjeroučitelj piše na ploču:

Čuj Izraele – Šema Izrael – temeljna židovska molitva.

Tora – Najsvetiji dio židovske Biblije.

Iz tog razloga, mi ćemo naučiti dijelove Šema Izrael pisati na hebrejskom jeziku (prvi redak), a naučiti je napamet na hrvatskom jeziku (prvi dio Šeme: Pnz 6, 4-5).

Šema Izrael je i temelj za Isusovu zapovijed ljubavi koju su učenici već učili u prvom obrazovnom razdoblju te ih pozivamo da na *Radnom listu za učenike br. 1.* učenici popune 3. zadatak, a kada ga riješe, vjeroučitelj piše na ploču: *Isus daje Šema Izrael za Zapovijed ljubavi.*

Stvaralačko izražavanje s aktualizacijom:

Vjeroučitelj učenicima pokazuje slajd 7 s prezentacije, na kojem je prvi redak molitve Šema Izrael napisan i izgovoren na hebrejskom. Zadatak učenika će biti da ga napišu hebrejskim pismom.

Važno je napomenuti da učenicima kojima bi prepisivanje hebrejskog pisma bilo poteškoća, mogu Šema Izrael napisati na hrvatskom jeziku. Za to će im poslužiti *Radni list za učenike br. 2.*

Molitvu Šema Izrael ćemo napisati na sliku pergamene s istog Radnog lista za učenike br. 2 na kojem se također nalazi tekst Šema Izrael:

- na hebrejskom,
- transliterirano s hebrejskog pisma na latinicu,
- prijevod na hrvatski jezik.

Učenicima je važno napomenuti da Židovi pišu s desna na lijevo.

Umjesto predložene fotografije pergamene, za imitaciju pergamene izvrsno može poslužiti smeđi papir za pakiranje paketa (tzv. pak-papir). Može ga se naći i u mapama za likovnu kulturu (ogledna mapa).

Pak-papir teksturom i izgledom doista najbolje podsjeća na pravu pergamenu.

Nakon što napišu molitvu na hebrejskom i/ili hrvatskom jeziku, učenici izrezuju papir s radnog lista (ili pak-papira) i na lijevi i desni rub pergamene lijepe štapiće za roštilj. Kada se ljepilo osuši i štapići pričvrste, pergamenice treba zamotati oko štapića te tako dobiti mini toru.

Meditativno-molitveni završetak:

Na kraju vjeronaučnog susreta, učenici mole Šema Izrael raširenih ruku, na hrvatskom jeziku. Molitvu upotpunjuju molitvom Slava Ocu, koja je kršćanska molitva Svetom Trojstvu, kojega su Židovi upoznali kao Jahvu.

IV. KRITIČKI OSVRT

Postoji mogućnost da će ova kateheza biti teže izvediva u učionicama koje nemaju tehničku i informatičku podršku. Tada će se morati kopirati svi prilozi za više učenika.

Važno je napomenuti da je ovaj sat zamišljen kao sat na kojem bi se učenici više trebali zabaviti pisanjem hebrejskog pisma, nego zabrinjavati ukoliko im pisanje ne ide. Sve će ovisiti o (likovnoj i pismenoj) umješnosti učenika. Rad se treba ocijeniti po trudu, a ne učinku.

Aktualizaciju sam spojio sa stvaralačkim izražavanjem, jer njihova izrada mini Tore uistinu posadašnjuje trenutak kada je Isus u sinagogi čitao iz Tore, što je naznačeno samo fotografijom, ne i tekstom. Učenici će sada imati konkretan primjer kako se moli iz Tore – svete knjige Židova.

V. PRILOZI

Prilog 1.

Izrezati i podijeliti svakom učeniku.

<p>Uvodna molitva:</p> <p>Molimo, braćo i sestre, za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio. Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.</p> <p><i>Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:</i></p> <p>Svemogući vječni Bože, ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu, privedi punom otkupljenju; po Kristu, Gospodinu našem. Amen!</p> <p><i>(iz Sveopće molitve Crkve, koja se moli na Veliki petak.)</i></p>	<p>Uvodna molitva:</p> <p>Molimo, braćo i sestre, za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio. Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.</p> <p><i>Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:</i></p> <p>Svemogući vječni Bože, ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu, privedi punom otkupljenju; po Kristu, Gospodinu našem. Amen!</p> <p><i>(iz Sveopće molitve Crkve, koja se moli na Veliki petak.)</i></p>	<p>Uvodna molitva:</p> <p>Molimo, braćo i sestre, za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio. Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.</p> <p><i>Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:</i></p> <p>Svemogući vječni Bože, ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu, privedi punom otkupljenju; po Kristu, Gospodinu našem. Amen!</p> <p><i>(iz Sveopće molitve Crkve, koja se moli na Veliki petak.)</i></p>
<p>Uvodna molitva:</p> <p>Molimo, braćo i sestre, za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio. Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.</p> <p><i>Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:</i></p> <p>Svemogući vječni Bože, ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu, privedi punom otkupljenju; po Kristu, Gospodinu našem. Amen!</p> <p><i>(iz Sveopće molitve Crkve, koja se moli na Veliki petak.)</i></p>	<p>Uvodna molitva:</p> <p>Molimo, braćo i sestre, za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio. Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.</p> <p><i>Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:</i></p> <p>Svemogući vječni Bože, ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu, privedi punom otkupljenju; po Kristu, Gospodinu našem. Amen!</p> <p><i>(iz Sveopće molitve Crkve, koja se moli na Veliki petak.)</i></p>	<p>Uvodna molitva:</p> <p>Molimo, braćo i sestre, za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio. Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.</p> <p><i>Kratko molimo u šutnji, a zatim vjeroučitelj nastavlja dalje:</i></p> <p>Svemogući vječni Bože, ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu, privedi punom otkupljenju; po Kristu, Gospodinu našem. Amen!</p> <p><i>(iz Sveopće molitve Crkve, koja se moli na Veliki petak.)</i></p>

The Shema

שמע ישראל יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד
יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד
יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד
יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד
יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד יהוה אחד

Prilog 3.

Prvi stupac: Molitva Šema Izrael transliterirana s hebrejskog pisma na latinicu

Drugi stupac: Molitva Šema Izrael na hrvatskom jeziku

Š'ma Yisrael! Adonai Eloheinu, Adonai Ehad!	Čuj, Izraele! Gospodin je Bog naš, Gospodin je jedan!
Ve'ahavta et Adonai Eloheykha,	Zato ljubi Gospodina, Boga svoga,
bekhol levavkha,	svim srcem svojim,
u'vekhol nafšekha,	svom dušom svojom
u'vekhol me'odekha.	i svom snagom svojom.

Cjeloviti tekst molitve Šema Izrael:

⁴**Čuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan!**

⁵**Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!**

⁶**Riječi ove što ti ih danas naređujem neka ti se urežu u srce.**

⁷**Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kad liježeš i kad ustaješ.**

⁸**Priveži ih na svoju ruku za znak i neka ti budu kao zapis među očima!** ⁹**Ispiši ih na dovratnicima kuće svoje i na vratima svojim!**
(Pnz 6,4-9)

Radni list za učenike br. 1.

Tada pristupi jedan od pismoznanaca koji je slušao njihovu raspravu. Vidjevši da im je dobro odgovorio, upita ga: „Koja je zapovijed prva od sviju?”

Isus odgovori: „Prva je: Slušaj, Izraele! Gospodin Bog naš Gospodin je jedini. Zato ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega, i iz sve duše svoje, i iz svega uma svoga, i iz sve snage svoje!”

„Druga je: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. Nema druge zapovijedi veće od tih.”

Nato će mu pismoznamac: „Dobro, učitelju! Po istini si kazao: On je jedini, nema drugoga osim njega. Njega ljubiti iz svega srca, iz svega razuma i iz sve snage i ljubiti bližnjega kao sebe samoga - više je nego sve paljenice i žrtve.” Kad Isus vidje kako je pametno odgovorio, reče mu: „Nisi daleko od kraljevstva Božjega!” I nitko se više nije usuđivao pitati ga. (Mk 12,28-34)

ZAPAMTIMO:

1. Nadopuni slova koja nedostaju:

Č ___ I ___ R ___ E - Š ___ M ___ I ___ L =
T ___ LJ ___ Ž ___ D ___ A M ___ T ___

2. Poslaži ispravno slogove:

sve – ji – ti – Naj o – di ske – dov – ži bli – je – Bi

T O R A = _____ .

3. Riješi kriptogramku, tako da svaki broj zamijeniš pripadajućim slovom iz tablice.

Primjer: Brojke 13,24,27,24 daju značenje ISUS.

BROJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
SLOVO	A	B	C	Č	Ć	D	Đ	DŽ	E	F	G	H	I	J	K	L	LJ	M	N	NJ	O	P	R	S	Š	T	U	V	Z	Ž

Zagonetka:	13	24	27	24	6	1	14	9	25	9	18	1	13	29	23	1	9	16	29	1
Rješenje:																				

Zagonetka:	29	1	22	21	28	13	14	9	6	17	27	2	1	28	13
Rješenje:															

Radni list za učenike br. 2.

1. tablica:

1. red: Prvi redak Šema Izrael na hebrejskom pismu, (hebrejski pisano s desna na lijevo).
2. red: Prvi redak Šema Izrael s izgovorom
3. red: Prvi redak Šema Izrael na hrvatski jezik.

2. tablica: Nastavak molitve Šema Izrael pisan hebrejskim pismom i prijevod na hrvatski jezik.

3. replika pergamene – kože po kojoj se moglo pisati

יְהוָה אֶחָד:	יְהוָה אֱלֹהֵינוּ	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
Adonaj ehad.	Adonaj elohenu,	Šema Izrael!
3. Jahve je jedan!	2. Jahve je Bog naš,	1. Čuj, Izraele!

וְאַהֲבָתָּךְ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-
נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ:

Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!

